

Provinciale Staten

Clustercode NW
Ons kenmerk DOC-00711647
Bijlage(n) 1

Uw kenmerk -
Maastricht 5 november 2024
Verzonden 5 november 2024

Onderwerp

Antwoord van Gedeputeerde Staten op schriftelijke vragen

Van het lid : Nijenhuis
Fractie : BBB
Inzake : Waterkwaliteit Maas

Vraag 1.

Bent U bekend met voornoemd jaarrapport en de conclusies/aanbevelingen zoals deze benoemd zijn? Zo ja, hoe reflecteert U hierop?

Antwoord.

Ja, wij zijn bekend met het [RIWA Jaarrapport 2023 De Maas – RIWA-Maas](#). De hoofdlijn van dit rapport, inhoudende dat bezien moet worden welke lozingsvergunningen actualisatie behoeven teneinde de Maas als bron voor de drinkwatervoorziening te beschermen, onderschrijven wij.

Vraag 2.

Heeft de provincie een volledig- en actueel overzicht van de industriële afvalwaterlozingen? Zo ja, dan zouden we deze graag, al of niet compleet, ontvangen.

Antwoord.

Een overzicht van grotere, vergunningplichtige lozingen is te vinden op: [IPPC bedrijven Nederland - dashboard Versie 2 \(arcgis.com\)](#). Hierin zijn de zogenaamde directe lozingen, rechtstreeks op het oppervlaktewater, opgenomen waarvoor Rijkswaterstaat of waterschap het bevoegde gezag is. Daarnaast is er een groot aantal indirecte bedrijfsmatige lozingen, zijnde lozingen op het riool, waarvoor in de meeste gevallen de gemeente het bevoegde gezag is en in enkele gevallen, bij de grotere, complexe bedrijven als aangeduid in afdeling 3.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, de provincie. Veel van de kleinere indirecte bedrijfsmatige lozingen waarvoor de gemeente het bevoegde gezag is zijn niet vergunning- maar meldingsplichtig waardoor informatie over de geloosde stoffen beperkt is. Tenslotte

is er een zeer groot aantal particuliere indirecte lozingen: elke woonhuisaansluiting op het riool is een indirecte lozing, welke verontreinigingen kan bevatten zoals bijvoorbeeld medicijnresten. Deze particuliere indirecte lozingen zijn niet wettelijk geregeld.

Vraag 3.

Bent U het met ons eens dat in dit overzicht niet alleen de directe lozingen in het oppervlaktewater zouden moeten staan, maar ook de indirecte lozingen, die via riool en de RWZI uiteindelijk ook in de Maas komen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord.

Vooropgesteld moet worden dat bedoeld overzicht niet wordt beheerd door de provincie en dat wij, zoals in het antwoord op vraag 2 aangegeven, slechts voor een beperkt aantal indirecte lozingen het bevoegde gezag zijn. Het is daarom niet aan ons om te beslissen over de inrichting van bedoeld overzicht of de registratie van lozingen waarvoor wij niet het bevoegde gezag zijn. Gelet op het grote aantal indirecte lozingen, ook de bedrijfsmatige, is het naar ons oordeel zinvol dat betreffende bevoegde gezagen prioriteit geven aan die lozingen, direct of indirect, waarvan verwacht kan worden dat deze het meest bezwaarlijk voor de waterkwaliteit zijn en die in de regel ook onder de vergunningplicht vallen. In het kader van de op te zetten overkoepelende aanpak voor indirecte lozingen (zie het antwoord op vraag 9) kan dit nader worden uitgewerkt.

Vraag 4.

Onderschrijft U deze uitspraak van de rechter, en zo ja, voldoen de industriële lozingsvergunningen in Limburg hieraan? Zo nee, waarom niet en hoe denkt GS invulling te geven aan deze uitspraak?

Antwoord.

Zoals bijvoorbeeld in de uitspraak [ECLI:NL:RBLIM:2017:10043, Rechtbank Limburg, AWB - 16 1541u + AWB - 16 1543u \(rechtspraak.nl\)](#) is geoordeeld, mag een directe lozing alleen de in de lozingsvergunning opgenomen stoffen bevatten. Het is aan de voor directe lozingen bevoegde gezagen, Rijkswaterstaat of waterschap, om waar nodig vergunningen te actualiseren of toe te zien op handhaving.

Vraag 5.

Welk instrumentarium kent de Provincie (en/of Waterschap Limburg), om de industriële lozingsvergunningen te kunnen actualiseren en daarop ook te kunnen toezien en handhaven?

Antwoord.

In het landelijke Bestuurlijk overleg Kaderrichtlijn water zijn gemaakt over aanpak van lozingen en actualisatie van vergunningen. Zoals in het aanvalsplan waterkwaliteit stellen wij de actualisatie vergunningen voor directe lozingen bij de daarvoor bevoegde gezagen aan de orde. Voor indirecte lozingen wordt een overkoepelende aanpak opgesteld (zie het antwoord op vraag 9). Gelet hierop is naar ons oordeel in ieder geval op dit moment geen aanleiding om de inzet van formele instrumenten te overwegen.

Vraag 6.

Op welke wijze, en op welke termijn worden alle industriële lozingsvergunningen op het peil van Sitech/Chemelot gebracht?

Antwoord.

Zoals hiervoor opgemerkt zijn Rijkswaterstaat of waterschap het bevoegde gezag voor directe lozingen en zijn landelijk afspraken gemaakt over de actualisatie van vergunningen, hetgeen wij in het kader van het aanvalsplan waterkwaliteit aan de orde stellen. De aanpak van de actualisatie van vergunningen is op dit moment nog in ontwikkeling. Op dit moment is nog niet exact helder welke vergunningen op welke termijn herzien zullen zijn..

Vraag 7.

Bent U bekend met voornoemd artikel? En zo ja, hoe reflecteert U hierop?

Antwoord.

Wij zijn bekend met bedoeld artikel over mogelijk illegale indirecte lozingen van tankreinigingsbedrijven. Het is aan de gemeente die het bevoegd gezag voor de betreffende lozing, om de daarvoor verleende vergunning te handhaven. De in het antwoord op vraag 9 bedoelde overkoepelende aanpak voor indirecte lozingen kan gemeenten hierin met kennis ondersteunen.

Vraag 8.

Kent de provincie een “risico-ladder” als het gaat om de meest risicovolle lozingsvergunningen? Zo nee: waarom niet; zo ja: hoe wordt deze praktisch toegepast?

Antwoord.

Zoals in het antwoord op vraag 3 vermeld is het naar oordeel zinvol dat betreffende bevoegde gezagen, Rijkswaterstaat, waterschap, gemeenten en in enkele gevallen de provincie, prioriteit geven aan die lozingen, direct of indirect, waarvan verwacht kan worden dat deze het meest bezwaarlijk voor de waterkwaliteit zijn. Op vraag 6 hebben wij geantwoord dat de aanpak van de actualisatie van vergunningen, en daarmee ook een “risico-ladder”, nog in ontwikkeling is.

Vraag 9.

Op welke wijze kan de provincie de gemeenten ondersteunen/faciliteren om beter grip te krijgen op deze lozingen?

Antwoord.

In het Regionaal Bestuurlijk Overleg Maas, het overlegorgaan voor overheden en stakeholders betrokken bij uitvoering van de Kaderrichtlijn water in het stroomgebied van de Maas en voorgezeten door de portefeuillehouder water van de provincie Limburg, is afgesproken om met alle relevante partijen – in elk geval gemeenten, provincies, waterschappen en Rijkswaterstaat – een overkoepelende aanpak op te zetten voor indirecte lozingen. Dit biedt mogelijkheden om kennis en expertise te bundelen hetgeen zeker ook gemeenten ondersteuning zal bieden. Met deze aanpak kan ook invulling gegeven worden aan afspraken die in het landelijke Bestuurlijk overleg Kaderrichtlijn water zijn gemaakt over aanpak van lozingen en actualisatie van vergunningen. Wij zullen u in het eerste kwartaal van 2025 nader informeren over de stand van zaken van diverse acties, die in gang zijn gezet om het bereiken van de KRW-doelen te bevorderen.

Vraag 10.

Betekenen dit dat de situatie in een aantal gemeenten niet bekend is? Als dit het geval is wanneer kunt U hier een overzicht van geven?

Antwoord.

In het provinciaal Waterprogramma zijn oppervlaktewateren aangewezen die kwetsbaar of zeer kwetsbaar zijn voor overstorten en waar sanering van die overstorten daarom nodig kan zijn voor het halen van de doelen van de Kaderrichtlijn water. Niet alle wateren zijn kwetsbaar of zeer kwetsbaar; in beken met een groter debiet is een overstort in de regel minder bezwaarlijk omdat daarin het rioolwater wordt verdund. Op basis van deze beleidslijn heeft het waterschap in overleg met betreffende gemeenten een nadere toets uitgevoerd om te bepalen wat de impact van overstorten op de ecologie op een individuele beek is en daarmee of die overstorten een belemmering vormen voor het halen van de KRW-doelen. De tabel op bladzijde 13 van het aanvalsplan waterkwaliteit geeft de resultaten van deze toetsing op peildatum 22 juni 2023 aan. Bijgesloten rapport geeft de situatie in juni 2024 weer. Aangegeven is welke overstorten bij welke gemeenten al dan niet sanering of nader onderzoek behoeven.

Vraag 11.

Hoe en wanneer kan de provincie ondersteunend zijn in de urgente opgave om alle riooloverstorten te saneren?

Antwoord.

In het aanvalsplan waterkwaliteit is vermeld welke knelpunten gemeenten ervaren bij de aanpak van overstorten en op welke wijze we met de beperkt beschikbare middelen die aanpak kunnen bevorderen. Beschreven is dat we wij verwachten door het inzetten van (door de provincie betaalde) projectleiders bij een aantal gemeenten de aanpak van overstorten te kunnen versnellen bij die gemeenten die een tekort aan personele capaciteit hebben. Gesprekken met betreffende gemeenten over de inzet van projectleiders vinden dit najaar plaats. Verder kan door middel van de in het antwoord op vraag 9 bedoelde overkoepelende aanpak voor indirecte lozingen ondersteuning worden geboden.

Vraag 12.

Graag zouden we de conclusies uit deze inventarisatie ontvangen en een reflectie van GS op de mogelijkheden om concrete maatregelen te faciliteren.

Antwoord.

Bijgesloten rapport bevat de meest recente inventarisatie per juni 2024 weer.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

College van Gedeputeerde Staten

Provincie Limburg

Postbus 5700

6202 MA Maastricht

Maastricht, 08-10-2024

Betreft: Waterkwaliteit in de Maas

Geachte College,

Uit een zeer recent verschenen jaarrapport van RIWA-Maas, de vereniging van rivierwaterbedrijven (in dit geval de Maas) en het artikel hierover in dagblad de Limburger wordt een verontrustend beeld geschetst als het gaat om de risico's voor de inname van ook het Limburgse drinkwater. WML is voor 25% afhankelijk van inname van oppervlaktewater vanuit de Maas. Ook tijdens ons werkbezoek aan WML pompstation in Heel werden deze zorgen door WML met ons gedeeld.

Bij de fractie BBB roept dit een aantal vragen op:

1. Bent U bekend met voornoemd jaarrapport en de conclusies/aanbevelingen zoals deze benoemd zijn? Zo ja, hoe reflecteert U hierop?

Steeds meer door de mens gemaakte schadelijke stoffen komen in ons water terecht, waarbij vooral de stoffen die persistent, mobiel en toxisch (PMT) zijn, een probleem vormen. Uit tabel 4 (bladzijde 33) van bovengenoemd rapport blijkt dat de permanente- structurele- en frequente overschrijdingen van de ERM-streefwaarden inmiddels het grootste zijn in de categorie industriële verontreinigingen en consumentenproducten, gevolgd door restanten van geneesmiddelen en hormoonverstorende stoffen en daarna uit de groep gewasbeschermingsmiddelen, biociden en hun metabolieten.

2. Heeft de provincie een volledig- en actueel overzicht van de industriële afvalwaterlozingen? Zo ja, dan zouden we deze graag, al of niet compleet, ontvangen.
3. Bent U het met ons eens dat in dit overzicht niet alleen de directe lozingen in het oppervlaktewater zouden moeten staan, maar ook de indirecte lozingen, die via riool en de RWZI uiteindelijk ook in de Maas komen? Zo nee, waarom niet?

Volgens de bestuursrechter moeten alle stoffen die door een bedrijf geloosd worden in een vergunning staan; wat niet vergund is mag niet geloosd worden.

4. Onderschrijft U deze uitspraak van de rechter, en zo ja, voldoen de industriële lozingsvergunningen in Limburg hieraan? Zo nee, waarom niet en hoe denkt GS invulling te geven aan deze uitspraak?
5. Welk instrumentarium kent de Provincie (en/of Waterschap Limburg), om de industriële lozingsvergunningen te kunnen actualiseren en daarop ook te kunnen toezien en handhaven?

Volgens RIWA-Maas voldoet slechts een Limburgs bedrijf (voormalig Sitech) aan een actuele- en volledige vergunning.

6. Op welke wijze, en op welke termijn worden alle industriële lozingsvergunningen op het peil van Sitech/Chemelot gebracht?

In dagblad de Limburger werd afgelopen week verslag gedaan van vermeende illegale lozingen in de tankreinigings-sector. Vergunningen zouden niet up-to-date zijn, het toezicht en handhaving minimaal met (grote) risico's voor de Maaswater kwaliteit.

7. Bent U bekend met voornoemd artikel? En zo ja, hoe reflecteert U hierop?
8. Kent de provincie een "risico-ladder" als het gaat om de meest risicovolle lozingsvergunningen? Zo nee: waarom niet; zo ja: hoe wordt deze praktisch toegepast?

De indirecte lozingen, die eerst in de riolering komen, gezuiverd worden en dan in de waterlopen en/of rivieren terecht komen zijn vaak slecht in beeld bij de gemeenten als bevoegd gezag.

9. Op welke wijze kan de provincie de gemeenten ondersteunen/faciliteren om beter grip te krijgen op deze lozingen?

Op bladzijde 12 van Uw Aanvalsplan Waterkwaliteit staat dat een enkele overstort op zeer kwetsbare wateren een minimale hersteltijd heeft van 5 jaar. Op de tabel op blz. 13 staat een fors aantal gemeentelijke overstorten als onacceptabel gekwalificeerd (en een flink aantal gemeenten staan op 0).

10. Betekenen dit dat de situatie in een aantal gemeenten niet bekend is? Als dit het geval is wanneer kunt U hier een overzicht van geven?
11. Hoe en wanneer kan de provincie ondersteunend zijn in de urgente opgave om alle riooloverstorten te saneren?

In het aanvalsplan waterkwaliteit staat dat het waterschap fase 2 (in beeld brengen van aanpak/maatregelen en bijbehorende kosten per gemeente, prioritering maatregelen, meekoppelkansen en afspraken over uitvoering) in eerste kwartaal van 2024 heeft afgerond.

12. Graag zouden we de conclusies uit deze inventarisatie ontvangen en een reflectie van GS op de mogelijkheden om concrete maatregelen te faciliteren.

Wij zien uw schriftelijke beantwoording graag tegenmoet, binnen de daarvoor gestelde termijn.

Namens de BBB-fractie,

Diederik Nijenhuis